

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА
АКАДЕМІЯ» ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

**V РЕГІОНАЛЬНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«КОМПЕТЕНТІСНИЙ ВИМІР СУЧАСНОЇ
ОСВІТИ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА»**

ЗБІРНИК ТЕЗ

19 травня 2017 р., м. Запоріжжя

Запоріжжя
2017

УДК 37:001.12/18
ББК 74.00
К63

*Рекомендовано до друку Вченою радою
комунального вищого навчального закладу «Хортицька національна
навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради
(протокол № 8 від 28 квітня 2017 р.)*

Рецензенти:

Бондар В. І., доктор педагогічних наук, професор, дійсний член Національної академії педагогічних наук України;

Павленко А. І., доктор педагогічних наук, професор, дійсний член Академії наук вищої освіти України, професор кафедри соціальної роботи КВНЗ «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» ЗОР

Члени редакційної колегії:

Нечипоренко В. В., доктор педагогічних наук, доцент;

Позднякова-Кирбят'єва Е. Г., доктор соціологічних наук, доцент;

Позднякова О. Л., кандидат педагогічних наук, доцент;

Єрмаков І. Г., кандидат історичних наук;

Козарик О. С., кандидат педагогічних наук, доцент;

Гордієнко Н. М., кандидат соціологічних наук, доцент;

Лопатинська Н. А., кандидат педагогічних наук.

К63 **Компетентнісний вимір сучасної освіти: теорія і практика : збірник тез V регіональної науково-практичної конференції** (19 травня 2017 р., м. Запоріжжя) / За заг. ред. В. В. Нечипоренко. – Запоріжжя : Вид-во Хортицької національної академії, 2017. – 280 с.

ISBN 978-966-8157-56-1

Збірник містить матеріали учасників V регіональної науково-практичної конференції «Компетентнісний вимір сучасної освіти: теорія і практика», в яких розглянуто актуальні проблеми розвитку життєвої компетентності, організації соціальної та життєвої практики учнів і студентів, професійної підготовки майбутніх фахівців, проаналізовано сучасні тенденції розвитку спеціальної освіти, соціальної роботи, мистецтва та дизайну.

Збірник адресовано науковцям, викладачам, працівникам дошкільних і загальноосвітніх навчальних закладів різних типів, аспірантам, студентам, усім, хто цікавиться поступальним розвитком системи освіти України.

УДК 37:001.12/18
ББК 74.00

ISBN 978-966-8157-56-1

© КВНЗ «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» ЗОР, 2017

<i>Саснко Тетяна Андріївна</i>	
Розвиток зорово-моторної координації у дітей із розладами аутистичного спектра засобами нейропсихологічних вправ.....	173
<i>Самойленко Вікторія Павлівна</i>	
Специфіка нейропсихологічних процесів у молодших школярів із розумовою відсталістю.....	176
<i>Свіріденко Олеся Геннадіївна</i>	
Корекція мовленнєворухових розладів у дітей дошкільного віку із стертою формою дизартрії засобами біоенергопластики.....	178
<i>Тищенко Ольга Олегівна</i>	
Рівень розвитку дрібної моторики у дітей молодшого шкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення.....	181
<i>Трейгер Аліна Юріївна</i>	
Нетрадиційна аплікація як засіб формування монологічного мовлення дітей дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення.....	182
<i>Чіжова Вера Сергіївна</i>	
Сімейне виховання як засіб профілактики та корекції заїкання.....	185
<i>Чумак Олександра Борисівна</i>	
Особливості корекційної роботи з розвитку слухового сприйняття у дітей молодшого шкільного віку з вадами слуху.....	187
<i>Шульга Стефанія Петрівна</i>	
Музична терапія як метод корекції мовлення дітей із розладами аутистичного спектра.....	190

РОЗДІЛ 4 СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МИСТЕЦТВА ТА ДИЗАЙНУ

<i>Бєлікова Марина Сергіївна</i>	
Формування творчого мислення майбутніх дизайнерів перукарського мистецтва.....	194
<i>Бредіхіна Юлія Леонідівна,</i>	
<i>Туровцева Наталія Миколаївна</i>	
Сучасний дизайн пасхальних композицій в інтер'єрі.....	196
<i>Гупало Юлія Сергіївна</i>	
Формування національної ідеї в графічному дизайні України за роки незалежності (кінець ХХ – початок ХХІ століть).....	200
<i>Глобенко Альона Василівна</i>	
Роль практичних занять у фаховій підготовці художників декоративно-прикладного мистецтва.....	203
<i>Давидова Світлана Вікторівна</i>	
Вплив мистецтва на формування особистості сучасної молоді.....	205
<i>Дерева'янку Наталія Володимирівна</i>	
Формування професійного мислення майбутніх дизайнерів на заняттях з живопису.....	207

Можна оформити практично всі предмети, що використовуються при декоруванні святкового столу:

- серветки, скатертину;
- посуд і столові прилади;
- декоративні елементи;
- страви;
- спинки стільців.

Важливо правильно вибрати колірну гаму, яка буде об'єднувати всю композицію столу, і продумати основну ідею його оформлення. Найчастіше в якості базового виступає білий колір, який доповнюється ніжним ліловим, зеленим, жовтим або рожевим. Все в цей день має виражати свіжість, радість, оновлення [3].

Таким чином, проводячи такі тематичні виставки, ми покращуємо у студентів сприйняття стилю, гармонії кольорів та смаку. Вони будуть завжди обізнані в нових тенденціях оформлення святкового інтер'єру. Це допомагатиме їм у вирішенні деяких життєвих проблем за допомогою творчого підходу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Інтер'єр як художня композиція. – [Електронний ресурс]. – http://pidruchniki.com/17890821/turizm/interyer_hudozhnya_kompozitsiya
2. Техніки писанкарства. – [Електронний ресурс]. – <http://ethnography.org.ua/content/tehniki-pysankarstv>
3. Вироби на Великдень своїми руками в європейському стилі. – [Електронний ресурс]. – <http://remontu.com.ua/virobi-na-velikden-svo%D1%97mi-rukami-v-yevropejskomu-stili>

Гупало Юлія Сергіївна,
викладач кафедри дизайну
КВНЗ «Хортицька національна
навчально-реабілітаційна академія» ЗОР

ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕЇ В ГРАФІЧНОМУ ДИЗАЙНІ УКРАЇНИ ЗА РОКИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ (КІНЕЦЬ ХХ – ПОЧАТОК ХХІ СТОЛІТЬ).

Взаємодія культури і суспільства відображається на динаміці формування та розвитку напрямів і стилів у дизайні. Складні, суперечливі та неоднозначні процеси становлення національної самосвідомості особистості, як частини суспільства Української держави, представляють один з пріоритетів вивчення для мистецтвознавчої науки.

З проголошення незалежності України в 1991 році суспільство проходить свій шлях пошуку та формування місця української нації в мистецтві дизайну. Своє відображення ці питання мають у Постанові Кабінету Міністрів України від 20.01.1997 р. № 37 «Про першочергові заходи щодо розвитку національної системи дизайну та ергономіки і впровадження їх досягнень у промислово-комплексі, об'єктах житлової, виробничої і соціально-культурної сфер»; в законі України «Про культуру» від 14.12.2010 № 2778-VI.

Перші роки існування незалежності Української держави принесли позитивні тенденції в культурну сферу соціуму. Був прийнятий вектор розвитку національних цінностей формоутворення світосприйняття особистості. Але з часом перехідний

період становлення української державності від посттоталітарного до національно-зорієнтованої громади, привів до ускладнення конфронтації в суспільстві. Певні риси попередньої системи, з однієї сторони, з відповідним впливом російської культурної спадщини, протиставлення їм відродження традиційних українських цінностей, що характерне для духовно-культурного життя західної цивілізації, знайшло своє відображення в неоднорідному формуванні національного слов'янського стилю в світовому досвіді дизайну. Внутрішні протистояння в державі призвели до Революція гідності в 2013 році. Переломні моменти, трагічні події в українській історії знаходять своє відображення в мистецтві, впливають на формування графічної мови в дизайн-мисленні. Подальша хвиля патріотизму в суспільно-політичному і культурному житті соціуму ставить питання в мистецькій сфері та графічному дизайні, як її важливої візуально-інформаційної частини.

Існують дослідження, які розглядають аспекти цієї проблеми.

Інформаційний світ сучасної людини, а саме його візуально-графічний аспект, має свою хронологію та особливості формоутворення, які пов'язані з науково-технічними, економічними, естетичними та культурними тенденціями. Історичні основи розвитку терміну дизайн докладно описує В. Даниленко [6, с. 3-14]. Поглиблюючи визначення параметрів дизайну, В. Даниленко позначає основні межі у співіснуванні дизайну із суміжними видами діяльності.

Поміж найбільш багатозначних досліджень у площині вивчення дизайну варто виділити публікації таких вчених: К. Кантор [9, с. 23], В. Глазичев [5, с.5-6]. Всі вони зазначають появу дизайну, як реакцію на стихійне формування візуальних і функціональних властивостей предметного середовища. Дизайн розробляє зразки її раціональної побудови, відповідні складному функціонуванню сучасного суспільства.

Шляхи становлення українського дизайну простежує у своєму дослідженні Л. Соколюк [12, с. 84-111]. Розглядаючи складні, уривчасті етапи передумов створення дизайну в Україні, автор позначає виняткову своєрідність, що виявилась у яскравій декоративності як усталеній рисі національної художньої культури.

Подальше вивчення сутності дизайну стає неможливим без розуміння стану розвитку дизайну в Україні. А. Король звертає увагу, що в Україні немає чіткого визначення існуючих видів графічного дизайну та пропонує розроблену класифікацію. Автор розподіляє графічний дизайн на такі види: дизайн книги, дизайн візуальних комунікацій, дизайн реклами, web-дизайн (комп'ютерна графіка), дизайн упаковок [10]. Автор вважає, що запропонована схема поділу допоможе в визначенні пріоритетних проблем, питань і завдань, що стоять перед українськими дизайнерами. В наступній статті А. Король ґрунтовно висвітлює теоретичне узагальнення наукових концепцій сутності поняття «графічний дизайн» [11, с. 111-121].

Аналізуючи дизайн як формотворчий чинник у сучасній системі синтезу мистецтв, О. Гладун звертає увагу на здатність мистецтва підпорядковувати собі в умовах нової інформаційної цивілізації всі інші візуально-пластичні мистецтва та активно впливати на нову систему синтезу [2, с. 3-12]. Аналіз взаємозв'язку інформаційного простору від політичних, комерційних та соціальних установок відзначає в наступному дослідженні [4, с. 49-58]. Автор звертає увагу на таку складову інформаційного поля, як історичні особливості регіональної специфіки територіального поділу країни. Роздвоєність в орієнтирах української нації впливає на формоутворення, стилістику в графічному дизайні.

Формуванню національної своєрідності присвячене дослідження Ю. Дяченко [8, с. 248-250], що звертає нашу увагу на фактори інтернаціоналізму, технологічності,

творчої відмінності, оригінальності як нерозривних складових процесу формування дизайну.

Питання становлення дизайну відповідно територіального розвитку розглядають у своїх дослідженнях В. Даниленко [7, с. 27-38], Н. Біловол [1, с. 256-258], О. Гладун [3, с. 17-20].

Незважаючи на інтерес з боку науковців до самобутності дизайну в цілому, наукові роботи у напрямку розвитку неповторної самобутності в графічному дизайні України розкриті недостатньо. Фрагментарність і частковість досліджень взаємозв'язку візуального графічного ряду (а саме, національної складової) з соціокультурними подіями визначає актуальність дослідження. І оскільки інформаційні технології дедалі ширше використовуються у соціально-вагомих видах людської діяльності, виникла потреба визначити межі і напрямки їх застосування в дизайні.

Підсумовуючи аналіз досліджень формування та розвитку графічного дизайну в Україні, звернемо нашу увагу на недостатньо вивчену проблематику взаємозв'язку територіального з політичними, соціокультурними аспектами у стилістиці загального інформаційно-графічного ряду. Окремо потрібно визначити сучасні тенденції розвитку дизайну, як відображення вільного духу дизайн-мислення. Принципи сприйняття створення дизайн-продукту, задовольняючому потреби соціуму.

ЛІТЕРАТУРА

1. Біловол Н. В. Національні традиції і дизайн / Н. В. Біловол // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. – Харків : ХДАДМ, 2002. – № 6. – С. 256-258.
2. Гладун О. Д. Дизайн як формотворчий чинник у сучасній системі синтезу мистецтв / Ольга Гладун // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. – Х. : 2007, – № 4, – С. 3-12.
3. Гладун О. Д. Специфічні особливості харківської графічно-дизайнерської школи / Ольга Гладун // Графічний дизайн: історія, сучасність та перспективи розвитку : збірник матеріалів Харківської державної академії дизайну і мистецтв. – Харків : ХДАДМ, 2012. – С. 17-20.
4. Гладун О. Д. Тенденції української візуально-графічної комунікації: емоційний і змістовий аспект / Ольга Гладун // Сучасні проблеми художньої освіти в Україні : Зб. наук. пр. / НАМ України. Ін-т проблем суч. мистецтва; – К. : Муз. Україна, 2010. – Вип. 6: Творчість та новітні технологічні аспекти мистецької освіти в Україні. – С. 49-58.
5. Глазычев В. Л. О дизайне. Очерки по теории и практике дизайна на Западе. / Глазычев Вячеслав Леонидович – М. : Искусство, 1970. – 116 с.
6. Даниленко В. Я. Дизайн : параметричні аспекти / Даниленко Віктор Якович // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. – Х. : ХДАДМ, 2005. – № 4. – С. 3-14.
7. Даниленко В. Я. Становлення дизайн-освіти в Україні / Даниленко Віктор Якович // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. – Харків: ХДАДМ, 2002. – № 4. – С. 27-38.
8. Дяченко Ю. Г. Інтернаціональне та національне в сучасному дизайні / Ю. Г. Дяченко // Вісн. Харк. держ. акад. дизайну і мистец. – 2002. – № 6. – С. 248-250.
9. Кантор К. М. Социальный функционализм и культура (о книге Дж. Нельсона «Проблемы дизайнера») // Нельсон Дж. Проблемы дизайнера / Пер. Д. Э. Куниной, Д. В. Сильвестрова. М., 1971. – 236 с.

10. Король А. М. Основні види графічного дизайну: визначення термінів [Електронний ресурс]. – <http://dspace.udpu.org.ua:8080/jspui/handle/6789/964>.

11. Король А. М. Теоретичні аспекти поняття «графічний дизайн» / Король Анатолій Миколайович // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. – Умань : ПП Жовтий О. О., 2013. – С. 111-121.

12. Соколюк Л. Д. Шляхи становлення українського дизайну / Нариси з історії українського дизайну ХХ століття : Зб. статей // Ін-т проблем сучасного мистецтва НАМ України ; За заг. ред. М. І. Яковлева ; Редкол. : В. Д. Сидоренко (голова), А. О. Пучков, О. В. Сіткарьова та ін. – К. : Фенікс, 2012. – С. 84-111.

***Глобенко Альона Василівна,**
викладач кафедри дизайну
КВНЗ «Хортицька національна
навчально-реабілітаційна академія» ЗОР*

РОЛЬ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ ХУДОЖНИКІВ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА.

Обов'язковим засобом підготовки художників декоративно-прикладного мистецтва (ДПМ) є практичні заняття, що формують навички та уміння студентів. Головними перевагами практичних занять є співробітництво студента як майбутнього професіонала та викладача, який створює емоційну атмосферу та є опорою для самокритичного ставлення у самостійній підготовці.

Кожна навчальна дисципліна потребує особливого підходу та впровадження сучасних методів навчання. Значних зусиль і творчого підходу вимагає навчання художників ДПМ як спеціалістів.

Вивчення наукових досліджень та навчально-методичних джерел дає нам підставу стверджувати, що й досі бракує відповідних навчально-методичних матеріалів, які на достатньому рівні допомогли б у викладанні фахових дисциплін майбутніх художників ДПМ.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, проведення практичних занять у вищій школі розглядали науковці: А. М. Смолкін, П. М. Щербань, Ю. С. Артюнов, М. М. Бірштейн, В. Н. Бурков.

Питання професійної підготовки художників декоративно-прикладного мистецтва хвилює як педагогів, так і організаторів народних промислів.

Спираючись на особистий досвід роботи в художніх промислах, В. Парахін вказував на хибність існуючої практики навчання народному декоративно-прикладному мистецтву: «Наша здібна молодь йде в училища «народного» і прикладного мистецтва, де орієнтований на академізм навчальний процес робить із хлопців та дівчат імітаторів народної творчості». Тобто художник не готується за підручниками, а вирощується практичною народною культурою середовища.

Для ефективного навчання необхідно створювати умови, коли знання студенти добувають самі, а викладач лише допомагає та виступає в ролі консультанта, який не дає знання, а допомагає їх взяти.

Практичні заняття готуються викладачем вищої школи, і важливим завданням у підготовці практичного заняття для художників ДПМ є:

- навчити студентів основним видам декоративного мистецтва;
- прищепити любов до народного мистецтва;

Наукове видання

**V РЕГІОНАЛЬНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«КОМПЕТЕНТІСНИЙ ВИМІР СУЧАСНОЇ ОСВІТИ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА»**

ЗБІРНИК ТЕЗ

19 травня 2017 р., м. Запоріжжя

За загальною редакцією
доктора педагогічних наук
В. В. Нечипоренко

Редактори – С. Шатохіна
Комп'ютерна верстка та макет – П. Демченко
Дизайн обкладинки – Т. Геворкян-Тарасова

Підписано до друку 28.04.2017
Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Гарнітура Arial Narrow/Times New Roman. Друк Riso.
Ум. друк. арк. 16,28.
Наклад 100 пр. Зам. №60

Видавництво комунального вищого навчального закладу
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради
69017, м. Запоріжжя, о. Хортиця, вул. Наукове містечко, 59.
Свідоцтво: ДК №5058 від 10.03.2016 р.
тел./факс: (061)286-53-04, (061)286-54-81.
E-mail: polyg10@yandex.ua
E-mail: khnnra@mail.ua
www.khnnra.zp.ua